For Dr Duncan
from his humble Serv
the Author

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

# Asthmate Spasmodico.

# DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE Asthmate Spasmodico.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS FENWICK,

ANGLUS,

Soc. Reg. Med. Edin. Sod.

Ad diem 25. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXI.

D E

# Asthmate Spasmodico.

IN hacce dissertatione inaugurali de Asthmate, ut a celeb. viris Culleno et Floyero definito et descripto, tractare in proposito est. Praetermisso igitur procemio, symptomatum historiam ex ipsis fere Floyeri verbis prosequemur. Nec enim quid aliud a tyrone, de morbo quovis tractante, expectari arbitror, nisi ut utilissima quaeque, et fide dignissima, ex virorum illustrium scriptis seligat. Felicissimum me igitur fatebor si hoc praestiterim.

Per

# DISSERTATIO MEDICA,

## INAUGURALIS,

## DE

# Asthmate Spasmodico.

IN hacce dissertatione inaugurali de Asthmate, ut a celeb. viris Culleno et Floyero definito et descripto, tractare in proposito est. Praetermisso igitur prooemio, symptomatum historiam ex ipsis fere Floyeri verbis prosequemur. Nec enim quid aliud a tyrone, de morbo quovis tractante, expectari arbitror, nisi ut utilissima quaeque, et fide dignissima, ex virorum illustrium scriptis seligat. Felicissimum me igitur fatebor si hoc praestiterim.

Per

Per diem ante paroxyſmi aggreſſum, laſſitudine, torpore generali, ad praecordia moleſtiae ſenſu, tentatur aeger ; caput etiam gravedine et dolore (levi forſan) afficitur. Circa horam quartam veſpertinam, anguſtiae ſenſus ad ſcrobiculum cordis urget, et ventriculus ructibus et flatibus ſimul laborat. Capitis dolores, et gravedo intenduntur, quos ſimul pandiculatio, ſomnolentia, oſcitatio comitantur ; pulmones rigent ; reſpiratio difficilior, tardior, et ſibilans quodammodo fit ; vox ſimul irrauceſcit ; tuſſicula convulſiva adeſt ; ſputa vero parce exſcreantur ; urina palida et copioſa eſt ; calor obſcurus, ſitis, fauciumque ſiccitas, plus minuſve aegrum ſemper urgent. Calor lecti, et ſtragula poſt decubitum in pectus gravitantia, ſymptomata augent. Sed per ſomnum plerumque dolores remittuntur.

Sub horam ſecundam, tertiam, vel quartam matutinam, ſubito e ſomno, cum intolerabili ſuffocationis, et ad thoracem con-

ſtrictionis

ſtrictionis ſenſu, aegri excitantur; reſpiratio tarda, laborioſa, difficillima, cum ſibilo fit, nec niſi corpore erecto, aëreque frigido accedente, reſpirare queunt; hinc ad feneſtras apertas, pro ſolatio, ſaepe confugiunt; cervix erigitur; humeri coſtaeque elevantur; nares dilatantur, ad reſpirationem faciliorem reddendam; labia contrahuntur; tuſſis, exſcreatio, loquela, iis perquam difficilia ſunt; facies turgida et rubra, vel lurida, et tandem nigra devenit; oculi prominent, et lacrymas effundunt; ventriculus vehementius flatibus diſtenditur, et aliquando bilis flava vel viridis ejicitur; alvus plerumque ſemel bisve dejicit; interdum autem pertinaciter adſtricta eſt; calor intenſus et urens adeſt; et ſudores aliquando profluunt; pulſus parvus, ſimulque celer et inaequalis eſt; artus, maxime vero manus et pedes, pallent et frigent; muſculi laxantur; omnis fere membrorum motus perit; vires proſternuntur; et, ſi omnia in pejus ruunt, ſudores frigidi, palpitatio cordis vehemens, de-

lirium

lirium ferox, et deliquium animi, mortem afferunt. Plerumque vero, cum per aliquod temporis ſymptomata duraverint, ſenſim remittuntur; reſpiratio liberior fit; calor naturalis totum corpus pervadit; et denique ſudor modicus profluit; ſputa dulcia, vel ſubſalſa, plerumque cum filamentis ſanguineis mixta, exſcreantur; urina rubra fit, et ſedimentum lateritium deponit. Haec omnia, in unoquoque paroxyſmo, minime occurrunt; et raro quidem delirium ferox, deliquium animi, et alia illa ſigna adeo periculoſa, obſervantur. Si alvus, ſub paroxyſmi initium, ſemel biſve dejicit, ſtatim plerumque ſymptomata levantur, et breviore tempore paroxyſmus ſolvitur, vel ſubito nonnunquam decedet. Per aliquot horas paroxyſmi durare ſolent; per dies tres, quatuor, vel quinque eorundem recurſus. Intervallum vero ad dies plurimos, ſeptimanas, vel menſes protrahitur; ſed in his variationes tam innumerabiles ac frequentes ſunt, ut nihil certe neque de recurſu, neque de duratione paroxyſmorum dicendum eſt.

CAUSÆ

## CAUSÆ OCCASIONALES.

Cum cognitio caufarum occafionalium ad praedifponentis inveftigationem utilis fit, de iis primum dicendum erit. Inter has, tempus humidum pluviofum, fubitae mutationes a tempeftate ferena ad humidam, et calor intenfus, maxime frequentes funt. Frigus etiam inter caufas occafionales ab Hoffmanno numeratur, ex eo quod afthmaticos nonnullos aeftate, quam hyeme, faniores obfervaverit: Detractio fanguinis copiofa et repetita; purgantia, et emetica fortiora; aliaeque evacuationes nimiae; ebrietas; crapula; venus nimis culta; potus tepidi; cibi omnes aëre fixo abundantes, vel qui difficiles concoctu funt; aër vaporibus acribus, ut fumis tabacci, metallorum, fulphuris, aliorumque ftimulantium, repletus; animi affectiones inordinatae, quales

 funt,

ſunt, timor, vel ira; nimia ſtudiis applicatio, lucubrationeſque nocturnae; exercitatio juſto violentior; haemorrhoidum, menſium, aliarumque evacuationum ſuppreſſio; febres maxime intermittentes, hyſteria, hypochondriaſis, podagra retropulſa, catarrhus, peripneumonia; haec omnia inter hujus morbi cauſas enumerantur; multaeque aliae ab auctoribus numeratae ſunt, quae hoc loco ſilentio praeteribimus.

## CAUSA PRÆDISPONENS.

Huic morbo maxime favet (teſtantibus fere omnibus) temperamentum ſanguineum, irritabilitate ſimul et debilitate conjunctum. Sed ſunt inter aſthmaticos, qui corpore firmo et bene formato gaudent, qui nullis affectionibus aliis nervoſi generis obnoxii ſunt,

ſunt, et in quibus morbus omnino localis eſſe videtur. Ex hiſce igitur obſervationibus, morbum pendere a textura vel fabrica quadam pulmonum crederem. Cum temperamento forſan haeredetarius eſt, ſed aliquid ſimul et pulmonum compagi tribuendum.

## CAUSA PROXIMA.

Multa ſuadent aſthma ex colluvie ſeroſa non orire. Aſthmatis paroxyſmus ſemper fere mitigatur, antequam mucus exſcreatur; hinc mucum abundantem, potius effectum, quam cauſam, paroxyſmi judicarem: Secretio muci ex quavis cauſa aucta, vaſa bronchialia irritando, contractionem ſpaſmodicam inducere poteſt; hinc potius pro cauſa occaſionali, quam proxima, haberi

haberi debet. Eaedem fere asthmatis sicci, ac humidi, causae recensentur; eademque in utroque adhibentur medendi consilia: Sola muci secretione inter se discrepant; siccum porro in humidum haud raro immutatur; ad idem igitur morbi genus omnino referenda videntur. Omnes fere hujus morbi causae sunt, vel quae debilitatem simul et irritabilitatem inducere possint, quales sunt omnes evacuationes nimiae, vel quae in habitu debili ac irritabili morbum suo stimulo excitant, quales sunt fumi tabacci, sulphuris, levis mentis emotio, &c. Debiles spasmis prae aliis hominibus obnoxii sunt. Eaedem fere sunt causae asthmatis ac aliorum morborum spasmodicorum. Asthmatis paroxysmus subito invadit, et pariter subito decedere nonnunquam observatur. Ex cunctis proinde facile creditu est, asthma a constrictione spasmodica bronchiorum esse prognatum. Monebam supra, inter asthmaticos esse, qui corpore firmo stabilique gauderent.

derent. Exinde quaeri ideo poteſt, an morbum in iis ex eadem cauſa produci crederem? Nonne morboſa ſenſibilitas vel irritabilitas in pulmone ineſſe poteſt, qua facilius in contractionem cieatur, dum in omnibus aliis partibus corpus firmum robuſtumque ſit?

## DIAGNOSIS.

Definitio aſthmatis, ni fallor, pro diagnoſi haud inepte inſtitui poteſt; nec certius, aut melius, quis morbus ab alio diſtinguitur, quam definitione ſymptomata ei peculiaria, et pathognomonica dicta, complectente. Verbis ſquentibus cel. noſtro Culleno definitur, "Spirandi difficultas per intervalla ſubiens; cum anguſtiae in pectore ſenſu, et reſpiratione cum ſibilo ſtrepente; tuſſis ſub initio paroxyſmi difficilis, vel nulla,

la, versus finem libera, cum sputo muci saepe copioso."

## PROGNOSIS.

Quanquam ex concursu symptomatum aegros summo in periculo versari judicaremus, constitit tamen multos, per plures annos, hoc morbo laborasse; nonnullos etiam ad vitae munera, sine ullo fere incommodo, valuisse. Curatio tamen in juvenibus perdifficilis, in senibus fere impossibilis esse, apud medicos huc usque habita est; neque profecto immerito: Quo recentior fuerit morbus, eo melior curationis spes, et vice versa. Si a labe haereditaria pendeat (testante Floyero) medelam non admittit. Quo frequentiores paroxysmi, et violentiores, eo majus periculi adesse constat. Si a podagra retropulsa ortum fuerit asthma, idoneis remediis haec ad pedes iterum reducta,

ducta, paroxyſmum aſthmaticum haud raro ſolvit; cachexia, pedum tumores, hydrops pectoris, vel generalis, macies, phthiſis, vertigo, lethargia, apoplexia, paralyſis, ſyncope frequens, et cordis palpitationes, delirium ferox, ac deliquium animi, peſſimi ſunt ominis, mortemque adeſſe demonſtrant.

## METHODUS MEDENDI.

Indicationes curatoriae in hoc morbo ſunt, 1mo, In paroxyſmo ſpaſmum tollere; 2do, Ipſius regreſſui obviam ire. De his ordine tractandum eſt.

Aſthma nunquam (teſtante Floyero) ſanguinis detractione ſanatur; et ſi ſaepius educatur ſanguis, metus haud inanis erit, ne per tabem, cachexiam, alioſve hujuſmodi morbos, aegri miſerrime pereant. Nunquam

quam igitur, niſi urgente ſuffocatione, ſanguis detrahi debet. Epiſpaſtica thoraci applicata dyſpnoeam in paroxyſmo augent, quippe quae ipſius dilatationem impediant: Sed forſan epiſpaſtica inter ſcapulas applicata, iſto incommodo carebunt. Cathartica fortiora ſemper nocent; mitiora, praecipue vero enemata, utiliſſima judicantur remedia. Emetica etiam leniora a Floyero aliiſque multum laudantur. Si ex capitis quodam dolore, ex oppreſſione circa ſcrobiculum cordis, et aliis hujuſmodi ſymptomatis, paroxyſmum nocte ſubſequente expectare liceat, optime adhibentur gr. vii. vel viii. ipec. inſigne levamen haud raro allatura. Expectorantia oleoſa et mucilaginoſa ventriculum opprimunt; hinc malum potius augere, quam levare, crederem. Fugiendus eſt calor externus. Medicis celebrantur nitrum, ſal ammon. multaque alia, tam acida, quam media, quae omnia ſilentio praeteribimus. Caſtor, ſp. aether. vitr. opium, moſch. aliaque hujus

generis antiſpaſmodica reliquis quibuſvis medicamentis, mihi anteferenda videntur. Quibuſdam forſan plethoricis nocerent iſta; plerumque vero (ſi fides experimentis danda ſit) periculo vacare certum eſt. Opium ſolutioni paroxyſmi feliciſſime inſervire, teſtatur Floyerus.

Nunc de iis quae ad ſecundam indicationem pertinent. Cum morbus a debilitate, ſimul et irritabilitate, oriri videatur, noſtrum erit ea adhibere remedia, quae ad vires reſtaurandas conveniant. Inter haec praecipua ſunt cort. Peruv. et metallica quaedam; quae omnia, quibuſdam aſthmaticis, plethoricis ſcilicet, nocere non ignoro. Cortex tamen, infuſi vel decocti forma, ſimul additis aromaticis, vel acido vitriolico, ventriculo gratior, quam ſub pulveris vel alii cujuſvis ſolidi ſpecie, fit; et tum in aſthmate ſpaſmodico feliciſſime adminiſtratur. Balneum frigidum, ni vetet plethora, perutile eſt. Si unquam fonti-

culi vel ſetacea in hoc morbo juvent, plethoricis maxime, et iis qui evacuationibus ſuppreſſis laborant, conveniunt. Alvus laxa ſervanda eſt. Lucubrationes, praecipue nocturnae, violenti animi affectus, ceteraeque cauſae occaſionales, ſedulo vitandae ſunt. Multum ab aëre pendet, qui, quo purior eſt, eo aſthmaticis minus nocet; craſſior vero quibuſdam magis convenit. Aſthmaticis nunquam contemnenda eſt exercitatio, ſine qua omnia medicamenta erunt fere inutilia; exercitationibus autem ſtrictius ſic dictis, variae geſtationes, veluti equitatio, navigatio, vectio in curru, fere anteponenda ſunt. Cibus animalis ſemel de die ſumendus, levis ſimul, et qui multum nutrimenti praebeat, imprimis quaerendus: Fugienda omnia quae flatum procreant. Multum nocent potus tepidi, thea, coffea, &c. Utiliſſima erunt vinum rubrum, albumque Hiſpalenſe, parca quantitate, aſſumpta.

F I N I S.